

תפילות בלשון רבים

As a rule, תפילות are written in לשון רבים. The basis for this rule is the following גמרא in On אמר אביי: לעולם לישתף אינש נפשיה בהדי צבורא. מסכת ברכות דף כמ' עמ' ב' those words, לישתף נפשיה – אל יתפלל תפלה קצרה בלשון יחיד אלא: רש"י comments: Despite the rule, we find in השחר several ברכות השחר בלשון רבים, שמתוך כך תפלתו נשמעת. שלא עשני ברכות, אלקי נשמה; i.e. לשון יחיד; the ברכות of ששעה לי כל צרכי and the ברכה of

In המעביר שינה מעיני ותנומה; לשון יחיד is in המעביר שינה of ברכה, נוסח אשכנזי. The Sephardim recite that המעביר שינה מעינינו ותנומה; לשון רבים in ברכה מעפעפי ויהי רצון...גומל חסדים טובים לעמו, המעביר שינה of ברכה. The מעפעפינו נוסח ישראל is considered to be a continuation of the ברכה of המעביר שינה. However, in נוסח ישראל לשון רבים is written in ויהי רצון...גומל חסדים טובים לעמו ישראל of ברכה, אשכנזי. That the text is written in לשון רבים is a problem because the text of the ברכה as found in the גמרא is written in לשון יחיד:

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ס עמוד ב-כי משי אפיה, לימא: ברוך המעביר הבלי שינה מעיני ותנומה מעפעפי, ויהי רצון מלפניך ה' אלהי שתרגילני בתורתך ודבקני במצותיך, ואל תביאני לא לידי חטא ולא לידי עון ולא לידי נסיון ולא לידי בזיון, וכוף את יצרי להשתעבד לך, ורחקני מאדם רע ומחבר רע, ודבקני ביצר טוב ובחבר טוב בעולמך, ותנני היום ובכל יום לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואי, ותגמלני חסדים טובים, ברוך אתה ה' גומל חסדים טובים לעמו ישראל.

The סידור לרב שלמה מגרמיז and the אבודרהם including the סידורי הקדמונים follow the text of the ברכה of גומל חסדים טובים לעמו ישראל as provided in the גמרא.

Beginning with the סידור האר"י we begin to find that the ברכה of גומל חסדים טובים לעמו ישראל is written in לשון רבים. Why and when did this change take place?

We have to begin by returning to the גמרא which serves as the basis that תפילות should be written in לשון רבים. That גמרא was dealing with תפלת הדרך. Let us examine how the טור deals with the text of תפלת הדרך:

אורח חיים סימן קי' – היוצא לדרך יתפלל תפלת הדרך וזה נוסחה יר"מ ה' או"א שתולכנו לשלום ותסעידנו לשלום ותסמכנו לשלום ותביאנו למחוז חפצנו לשלום ותצילנו מכף כל אויב ואורב בדרך ותננו לחן לחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואנו כי אתה שומע

תפלות עמך ישראל ברחמים בא"י שומע תפלה וצ"ל בלשון רבים ומעומד ואצ"ל אותה אלא פעם אחת ביום אפילו אם ינוח בעיר באמצע היום ומה שאינה פותחת בברוך פר"י לפי שאינה אלא תפלה בעלמא שמתפלל להקב"ה שיוליכנו לשלום ואינה כברכת הנהנין ולא כברכות שתקנו על שם המאורע אלא בקשת רחמים ומפני שיש בה אריכת דברים חותמין בה בברוך והר"מ מרוטנבורק כשהיה יוצא לדרך בבקר היה אומרה אחר י"ר כדי להסמיכה לברכת גומל חסדים ותהיה ברכה סמוכה לחברתה.

We find a similar holding in the שולחן ערוך:

שו"ע או"ח סימן קי' – סעיף ד' – היוצא לדרך יתפלל יר"מ ה' אלהינו ואלהי אבותינו שתוליכנו לשלום וכו' וצריך לאמרה בלשון רבים ואם אפשר יעמוד מליך כשיאמרנה ואם היה רוכב אין צריך לירד...סעיף ו-הר"מ מרוטנבורג כשהיה יוצא לדרך בבקר היה אומרה אחר יהי רצון כדי להסמיכה לברכת הגומל חסדים ותהיה ברכה הסמוכה לחברתה.

What is unusual about both the quote from the טור and the שולחן ערוך is that they cite to the practice of the הר"מ מרוטנבורג. Perhaps the practice of the הר"מ מרוטנבורג provides us with an explanation as to why the סידורי האחרונים deviated from the rule in the לשון רבים in גומל חסדים טובים לעמו ישראל of ברכה and published the גמרא. It appears that the הר"מ מרוטנבורג believed that תפלת הדרך should be recited while on the road immediately after one recites גומל חסדים טובים לעמו ישראל. It is undeniable that the גמרא required that תפלת הדרך be recited in לשון רבים. If תפלת הדרך had to be recited in לשון רבים then certainly a ברכה הסמוכה to it would have to be recited in לשון רבים. Since תפלת הדרך was a ברכה הסמוכה to גומל חסדים טובים לעמו ישראל, then arguably גומל חסדים טובים לעמו ישראל needed to be recited in לשון רבים as well.

The only issue left to be resolved is why in המעביר שינה of ברכה the נוסח אשכנזי which is considered a ברכה הסמוכה to גומל חסדים טובים לעמו ישראל is not written in לשון רבים as well. However, we now understand the position of the ספרדים to recite the ברכה of המעביר שינה in לשון רבים.

The משנה ברורה clarifies the rule as to when a תפלה should be recited in לשון רבים:

סימן קי' – סעיף ד' ס"ק כ- בלשון רבים – ודוקא בתפילה הקבועה לרבים אבל כשאדם רוצה לבקש איזה בקשה בעד עצמו אין צריך להתפלל בלשון רבים.

TRANSLATION OF SOURCES

מסכת ברכות דף כט' עמ' ב' -Abaye said: A person who is reciting a prayer should always associate himself with the congregation.

לישתף נפשיה -רש"י -One should not recite a short prayer using language that includes only himself but should use language that is plural in number. By doing so, one increases the chances that his prayer will be answered.

אורה חיים סימן קי' -טור -One who goes on a journey should recite the Traveler's Prayer. This is the wording of the prayer.....One should recite the prayer using language that is plural in number and should recite the prayer while standing. It is not necessary to recite the Traveler's Prayer more than once a day even if he stops in a place in order to rest. That the Prayer does not begin with the word "Baruch" was explained by Rabbi Yehuda because it is an independent prayer that one prays asking that G-d lead him in peace and it is not a Blessing for deriving pleasure nor is it a blessing that was established to commemorate an event but is simply a request for compassion. It ends with a blessing because it is a blessing with many requests. The Ram from Rottenberg when he would leave on a journey in the morning would try to recite the Traveler's Prayer after the Y'hi Ratzon prayer in order to connect the Traveler's Prayer with the blessing that ends the Y'hi Ratzon prayer so that the Traveler's Prayer will be a blessing that is a continuation of the Y'hi Ratzon Prayer.

שו"ע או"ח סימן קי' - סעיף ד' - שולחן ערוך - One who goes on a journey should recite the Traveler's Prayer. He must recite it using language that is plural in number. It is preferable to stop for a moment to recite it. But if he is riding on an animal at the time, he does not have to get off the animal to recite the prayer. The Ram from Rottenberg when he would leave on a journey in the morning would recite the Traveler's Prayer after the Y'hi Ratzon prayer in order to connect the Traveler's Prayer with the blessing that ends the Y'hi Ratzon prayer.

סימן קי' - סעיף ד' ס"ק כ - משנה ברורה - Using language that is plural in number - This rule is specifically for prayers that are recited by all Jews. But if a person would like to insert a prayer for himself into the standard prayers, he may use language that is singular in number.